

Framtidsgymnasiet i Sverige AB

Rektorn vid Framtidsgymnasiet Kristianstad

Exp - 2014-06-19 Ab 17/K
Rättelsebeslut 2014-08-26
bid 2 / AS

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Framtidsgymnasiet Kristianstad
i Kristianstads kommun

Tillsyn i Framtidsgymnasiet Kristianstad

Skolinspektionen genomför tillsyn i skolor hos den fristående huvudmannen Framtidsgymnasiet i Sverige AB våren 2014.

Framtidsgymnasiet Kristianstad besöktes av Skolinspektionen mellan den 25 och 26 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Huvudman för ~~Framtidsgymnasiet i Kristianstad~~ ~~Framtidsgymnasiet i Sverige AB~~ ~~Jensen gymnasium Lund~~ ~~Jensen Education College AB~~ med organisationsnummer 556575-5500. Framtidsgymnasiet i Kristianstad leds av en rektor som är tillförordnad sedan maj 2013. En tillsättningsprocess för att anställa en rektor var igång vid Skolinspektionens besök. Skolan har idag 174 elever inskrivna varav 83 elever deltar i något av introduktionsprogrammen. Skolan erbjuder två nationella program, fordons- och transportprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet. Elevantalet på dessa är 36 respektive 55, fördelade på de tre årskurserna.

Verksamheten vid Framtidsgymnasiet i Kristianstad omfattar utbildningarna:

- Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna husbyggnad, mark och anläggning samt måleri.
- Fordons- och transportprogrammet med inriktningarna transport, lastbil och mobila maskiner, personbil samt godshantering.
- Introduktionsprogrammen; programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion samt individuellt alternativ.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets statistik framgår att de elever som erhöll slutbetyg läsåret 2012/2013 hade en genomsnittlig betygspoäng på 10,2 poäng, att jämföra med rikets 14,0. Andelen elever som fullföljt utbildningen inom fyra år var på bygg- och anläggningsprogrammet 81 procent och på fordons- och transportprogrammet 52 procent.

Det är en följaktligen en betydligt större andel elever som fullföljer utbildningen på bygg- och anläggningsprogrammet än det är på fordons- och transportprogrammet. Kunskapsresultaten för eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet har dock varierat under de senaste fem åren och ibland visat på sämre resultat än vad fordons- och transportprogrammet har. Lsåret 2012/2013 fick 64 procent av eleverna på skolan betyget Godkänt på projektarbetet. Siffran för enbart fordons- och transportprogrammet var 71 procent. För bygg- och anläggningsprogrammet var antalet för litet för att statistik ska kunna anges men

1-1
Rättelsebeslut
enligt 26 §
förvaltningslagen
2014-08-26
Lotta Kärland

Lotta Kärland

det är följaktligen en lägre siffra. I Naturkunskap A var det i medeltal 50 procent, och i Svenska B 52 procent av eleverna som uppnådde minst G i slutbetyget i de båda nationella programmen.

Endast 50 procent av eleverna på de nationella programmen lyckades uppnå godkänt betyg E på det nationella kursprovet i Matematik A läsåret 2012/2013. Några enstaka elever på bygg- och anläggningsprogrammet men ingen på fordons- och transportprogrammet lyckades nå högre resultat än minimikravet för godkänt, E. Motsvarande för Svenska 1 visar att 61 procent av samtliga elever på skolan når E, och även i detta fall är det endast någon enstaka elev som når högre betyg än E. Här skiljer sig resultaten betydligt åt mellan de två nationella programmen. På bygg- och anläggningsprogrammet når 78 procent av eleverna upp till betyget E i Svenska 1 medan endast 44 procent gör detsamma på fordons- och transportprogrammet. Introduktionsprogrammen står för en stor del av skolans verksamhet eftersom 83 av skolans 174 elever går på något introduktionsprogram, företrädesvis programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion. Endast två elever går individuellt alternativ och inga elever språkintroduktion. Skolans resultatredovisning för introduktionsprogram ger ingen fullständig bild av måluppfyllelsen för introduktionsprogram utan anger bara godkända resultat för grundskolekurser.

Helhetsbedömning

Kunskapsresultaten är låga, i synnerhet i matematik, naturkunskap och svenska, och det är en stor andel av eleverna som inte fullföljer utbildningen inom fyra år, framför allt på fordons- och transportprogrammet. Skolan har en stor andel elever som går på något av introduktionsprogrammen vilket medför att det många gånger tar längre tid för dessa elever att uppnå gymnasieskolans kunskapsmål. Detta avspeglar sig i statistiken angående andel elever som erhåller slutbetyg/gymnasieexamen inom fyra år.

Framtidsgymnasiet i Kristianstad behöver därför vidta åtgärder inom flera områden som har betydelse för kunskapsresultaten. De låga kunskapsresultaten kan ha ett flertal orsaker, såsom till exempel den bristande studieron, den bristande anpassningen av undervisningen till elevernas olika behov och det bristande stödet till elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen. De elever som lätt når kunskapsmålen får inte heller alltid den stimulans de behöver för att nå sin fulla kapacitet.

Många elever på skolan genomgår prövning i ämnen de har fått F i, istället för att under kursens gång få särskilt stöd utformat efter sina behov. Skolinspektionen finner att skolan varken gör utredningar eller upprättar åtgärdsprogram i tillräcklig omfattning och de åtgärdsprogram som Skolinspektionen fick tillhanda uppfyller inte kraven i skolförfattningarna enligt lag och förordning. I

skolans arbete med stöd är åtgärdsprogrammen viktiga bland annat då de utgör ett verktyg i arbetet med att utvärdera det särskilda stöd som ges. I en skola med så svaga kunskapsresultat behöver uppföljning och utvärdering av arbetet med särskilt stöd vara en central del av kvalitetsarbetet.

Framtidsgymnasiet ingick 2011 i Skolinspektionens granskning av gymnasieskolornas yrkesförberedande utbildningar. I granskningsbeslutet (Dnr 40-2010:482) framkom det att Framtidsgymnasiet behövde förbättra ett flertal områden kring det arbetsplatsförlagda lärandet (APL). Skolinspektionen finner vid tillsynsbesöket att flera brister kvarstår vad gäller APL. Fortfarande får inte alla elever 15 veckors APL och den APL de får utgår inte från kursplanerna för kurserna inom de programgemensamma ämnena eller ämnena inom inriktningarna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Framtidsgymnasiet i Sverige AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 19 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Framtidsgymnasiet Kristianstad måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål
- Se till att lärarna arbetar för att stärka elevernas vilja och förmåga att lära
- Se till att lärarna utgår från elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande
- Se till att lärarna ger de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås, ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

Motivering

Enligt läroplanen för gymnasiet ska lärarna samverka i arbetet med att nå utbildningens mål. I skollagen framkommer att lärarna ska ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. De elever som lätt når kunskapskraven som

minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

I intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer det att det ibland förekommer samarbete mellan lärare, men sällan mellan lärarna inom de gymnasiegemensamma ämnena och lärarna i de programgemensamma ämnena.

Skolans kunskapsresultat är mycket låga, framförallt i matematik, naturkunskap och svenska. Det framkom vid intervjuerna med lärare och elever att det, trots de låga resultaten, endast hos enstaka lärare sker ett arbete för att medvetet stärka elevernas vilja och förmåga att lära. Vidare framkommer att inte heller alla lärare anpassar undervisningen efter elevernas behov och de elever som lätt når kunskapskraven blir sällan utmanade att nå ännu längre. De elever som lätt når kunskapskraven får ofta, enligt både lärare och elever, sitta enskilt, till exempel flytta till ett annat rum för att arbeta på egen hand eller vänta på att de andra blir klara. De uppges därmed inte få den handledning och stimulans som behövs för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Mot denna bakgrund ska rektorn se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål. Vidare ska lärarna stärka elevernas vilja och förmåga att lära sig. Undervisningen ska anpassas efter elevernas behov och de elever som lätt når kunskapskraven ska få ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

1 kap. 4 § skollagen

3 kap. 3 § skollagen

Lgy 11 2.1 Kunskaper

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Framtidsgymnasiet Kristianstad måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att eleverna ska få ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Det framkommer i intervjuer med lärare och elever att det varierar mellan lärare ifall eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Elever uttrycker att undervisningen och lärandet i huvudsak planeras och styrs av lärarna utan att eleverna medverkar. I enkätundersökningen som kvalitetsrapporten refererar till svarar en liten andel elever att de tycker att personalen på skolan tar hänsyn till vad eleverna har för synpunkter. Det som eleverna i intervjuerna nämner som oftast förekommande exempel på inflytande handlar om att de kan få välja mellan arbetsuppgifter som presenteras av läraren eller ibland får välja hur och när kunskaper ska redovisas. I elev- och lärarintervjuerna ges något enstaka exempel på hur eleverna i gymnasiegemensamma ämnen, utifrån ämnes- och kursplanen, tillsammans med lärare utformat undervisningen inom ett ämne.

Mot denna bakgrund ska rektorn se till att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

1 kap. 10 § skollagen

4 kap. 9 § skollagen

Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero**Bedömning**

Framtidsgymnasiet Kristianstad måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att åtgärder vidtas för att tillförsäkra eleverna en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero
- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling som innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen och läroplanen för gymnasiet se till att skolmiljön präglas av trygghet och studiero, att skolan har en god miljö för lärande och utveckling. Varje år ska det vid skolan upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I den dokumentation som Skolinspektionen erhöll inför besöket finns en enkätundersökning från läsåret 2012/2013. Enkätundersökningen utförs årligen vid samtliga skolor inom Academediakoncernen. I denna enkät får eleverna och personalen vid skolorna svara på frågor om hur de upplever studiemiljön och undervisningen. Det framkom av undersökningen att en minoritet av eleverna på Framtidsgymnasiet Kristianstad är nöjda med arbetsron på skolan (39 procent). I sammanställningen av enkätsvaren, där de olika målgrupperna speglas mot varandra, framkom det att personalen i än lägre grad än eleverna är nöjda med arbetsron på skolan (exakt andel anges inte för personalgruppen). Under tillsynsbesöket fick Skolinspektionen sig tillhanda den senaste enkätundersökningen från 2013/2014. I den framgår en upplevd förbättring på skolan men det är fortfarande låga värden för hur eleverna upplever arbetsron (46 procent är nöjda). Personalens upplevelse av studieron påvisas också fortsatt otillfredsställande, men har höjts i motsvarande grad som elevernas. Enligt sammanställningen i senaste enkäten anges att cirka 50 procent av lärarna är nöjda med arbetsron. I elevintervjuerna framkommer att eleverna upplever att det finns fortsatt stora problem på skolan med bristande studiero. I intervjuerna med lärarna och rektorn framkommer dock att de inte har en bild av att studieron är bristande på skolan.

Det finns i planen mot kränkande behandling och likabehandlingsplanen inte någon redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Mot bakgrund av de uppgifter om bristande studiero som framkommer i intervjuer med eleverna, och som bekräftas av enkätsvaren från såväl elever som lärare, gör Skolinspektionen bedömningen att huvudman och rektor behöver vidta åtgärder för att säkerställa att eleverna tillförsäkras en studiemiljö som präglas av studiero. Vidare ska planen mot kränkande behandling innehålla en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Författning

5 kap. 3, 6 och 24 §§ skollagen

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Lgy 11 2.2 Normer och värde

Särskilt stöd

Bedömning

Framtidsgymnasiet Kristianstad måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till
- Se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds
- Se till att utredningen sker i samråd med elevhälsan
- Se till att åtgärdsprogrammen beslutas av rektorn och det i dessa anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas
- Se till att åtgärdsprogrammet följs upp och att insatserna utvärderas löpande

Motivering

I skollagen anges att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska, enligt skollagen, ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I intervjuer med rektor, lärare, elevhälsovården och elever samt i den dokumentation som Skolinspektionen erhållit framkommer det att elever inte ges särskilt stöd i den omfattning och på det sätt som eleverna behöver. I intervjuerna med rektor, lärare och elever beskrivs att särskilt stöd erbjuds i form av studieverkstad. Mentorerna får vid de månatliga, så kallade matrismötena, där samtliga lärare inom respektive arbetslag går igenom elevernas kunskapsnivå, kännedom om vilka elever som riskerar att inte nå målen i något eller några ämnen. Den vid tillfället studieverkstadsansvarige får i sin tur information från undervisande lärare om vad respektive elev behöver arbeta med, "vad de ligger efter med". Eleverna får sålunda uppgifter att göra i studieverkstaden där arbetet i till övervägande del består av enskilt arbete. Det görs inte någon utredning eller analys av om elever behöver någon annan form av stöd. I de kurser där eleverna inte uppnår betyget E får de möjlighet att göra provning.

Skolinspektionen fick tillsänt sig två åtgärdsprogram som var upprättade under vårterminen 2014; tidigare har man inte upprättat några åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen som Skolinspektionen erhöll innehåller inga redogörelser för vilka elevens behov är, hur dessa ska tillgodoses eller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I åtgärdsprogrammen saknades koppling till de kunskapskrav som eleverna riskerade att inte uppnå eller hur skolan ska arbeta för

att eleven ska uppnå dessa mål. I intervjuerna med rektor, lärare och elevhälsa framgick det att åtgärderna beskrivna i åtgärdsprogrammen inte alltid följs upp och utvärderas.

När elevens bakomliggande behov inte utreds och tydligt och konkret anges i åtgärdsprogrammen blir det svårt att följa upp och utvärdera effekten av de åtgärder skolan vidtar. Av intervjuer med rektor och personal framgår det att det på grund av avsaknad av utredningar och brister i åtgärdsprogram, samt genom avsaknad av specialpedagogkompetenser i elevhälsan, finns elever på skolan som är i behov av särskilt stöd men inte alltid får det stöd de behöver och har rätt till då samråd med elevhälsan inte alltid sker vid behov.

Mot denna bakgrund ska rektorn se till eleverna ges särskilt stöd i den omfattning och på det sätt de behöver och har rätt till. Rektorn ska även se till att utredning av behovet av särskilt stöd sker skyndsamt och i samråd med elevhälsan. Åtgärdsprogrammen ska upprättas och utformas i enlighet med författningarnas krav.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Framtidsgymnasiet Kristianstad måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål). Att rektorn har ett särskilt ansvar för skolans resultat och för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen betonas även i läroplanen.

I intervjuer med rektor, elevhälsa och lärare framgår arbetet med särskilt stöd varken följs upp eller utvärderas. Det framkommer inte heller i dessa intervjuer några planer på att påbörja ett arbete med att följa upp, utvärdera eller utveckla det särskilda stödet. Genom de månatliga matrismötena får både rektorn och

lärare en god kunskap om elevernas kunskapsresultat. Trots goda kunskaper om de låga kunskapsresultaten har det enligt de intervjuade inte beslutats om några åtgärder vad gäller förbättring av särskilt stöd eller utveckling av undervisningen. I kvalitetsrapporten från våren 2013 som Skolinspektionen har fått tillhanda finns resultatanalys och slutsats som utmynnat i en lista med mål för läsåret 2012/2013. Ett av dessa målområden är elevernas studiemiljö och att arbeta för att antalet behöriga till högskolan ökar, men det framkommer i intervjun med rektorn och kvalitetsrapporten att det inte finns några planerade åtgärder vad gäller detta. Det saknas i det dokumenterade kvalitetsarbetet beslut om förbättringsåtgärder för att nå identifierade mål.

Mot denna bakgrund ska rektorn se till att skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen och som är dokumenterat. Rektorn ska även se till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls. Vidare ska rektorn se till att lärarna anpassar undervisningens uppläggning, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Framtidsgymnasiet Kristianstad måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande
- Se till att elevhälsan arbetar för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål
- Se till att elevhälsan omfattar specialpedagogiska insatser

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För de medicinska, psykologiska och psykosociala insatserna ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av

samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör enligt förarbetena bl.a. elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Elevhälsoteamet på Framtidsgymnasiet består av rektor, kurator och skolsköterska. Det finns tillgång till psykolog och läkare. Det framkom även vid intervjuer med elevhälsoteamet att kuratorns arbetsuppgifter framförallt består av samtal med elever som söker upp henne och åtgärder och samtal då elever far illa, till exempel genom mobbning. Skolsköterskans arbete består framförallt av hälsosamtal med varje elev. Något förebyggande och hälsofrämjande arbete i övrigt uppger man sig enbart bedriva i mycket begränsad utsträckning. Huvudmannens meddelar vid återkopplingen på faktagranskningen att elevhälsoteamet har arbetat fram en elevhälsoplan med start höstterminen 2013 och därmed deltagit till viss del i förebyggande arbete under läsåret.

Vid Framtidsgymnasiet i Kristianstad är kunskapsresultaten låga och en hög andel av eleverna har bedömts vara i behov av särskilt stöd. Det framkommer i intervjuerna med rektor, lärare och elevhälsoteamet att det saknas samverkan mellan elevhälsan och övriga personalgrupper angående elevers behov av särskilt stöd. Det framgår av intervjuerna att det i nuläget inte finns tillgång till någon specialpedagogisk kompetens i elevhälsoteamet och att teamet inte är delaktigt i arbetet för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen behöver organisera tillgången till elevhälsan på ett sådant sätt att den ges reella förutsättningar att uppfylla funktionerna av att dels vara förebyggande och hälsofrämjande, dels att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan behöver få tillgång till specialpedagogisk kompetens för att kunna vara delaktiga i att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Författning

2 kap. 25 § skollagen, Rektorns ansvar, Lgy 11 2.6

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Framtidsgymnasiet Kristianstad måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att samtliga elever på yrkesprogrammen får den omfattning av arbetsplatsförlagt lärande som de enligt lagar och förordningar ska ha

- Se till att utbildningskontrakt för arbetsplatsförlagt lärande inom den gymnasiala lärlingsutbildningen upprättas för varje elev i enlighet med författningarnas krav
- Se till att rektorn vid arbetsplatsförlagt lärande beslutar om förläggningen av kurser till arbetsplatser och om hur fördelningen av denna förläggning ska göras över läsåren
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek

Motivering

Arbetsplatsförlagt lärande

Enligt gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagt lärande (APL) förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor för varje elev. Vidare framgår att huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Enligt skollagen ska övervägande delen av utbildningen på gymnasial lärlingsutbildning ske som arbetsplatsförlagt lärande. Ett utbildningskontrakt ska upprättas för varje elev och arbetsplats. I utbildningskontraktet ska det bland annat anges vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa delar. Det ska även ingå avtalstiden och grunderna för att avtalet ska kunna upphöra innan avtalstiden löpt ut ska framgå. Rektorn ska, enligt gymnasieförordningen, besluta om förläggningen av kurser till arbetsplatser och hur fördelningen av denna förläggning ska göras över läsåren.

Det finns ett fåtal elever i gymnasial lärlingsutbildning på skolan. Enligt rektorn upprättas utbildningskontrakt för samtliga dessa. Det kontrakt som Skolinspektionen tagit del av motsvarar dock inte fullt ut skollagens och förordningens krav eftersom det inte framgår av kontraktet vilka delar av utbildningen som ska förläggas till arbetsplatsen och därmed inte heller omfattningen av dessa delar. Det finns inte heller någon redogörelse för avtalstiden och grunderna för om avtalet ska kunna upphöra innan avtalstiden löpt ut.

I intervjuerna med elever, lärare och rektor framkom det att det inte finns något beslut om förläggning av kurser till arbetsplatserna. Det framkom vid dokumentanalys och i intervjuer med rektor, lärare och elever att inte alla elever på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande i den omfattning som de ska ha.

Skolbibliotek

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till skolbibliotek. I skollagen saknas närmare precisering av vad som kännetecknar ett skolbibliotek. Regeringen har i propositionen hänvisat till att med skolbibliotek "brukar vanligtvis avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elever-

nas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande" (prop. 2009/10:165 sid. 283)

Skolinspektionen ställer följande krav för att eleverna ska anses ha tillgång till skolbibliotek; eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna, biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier samt att biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Vid rundvandring på skolan förevisades Skolinspektionen ett rum som är ämnat att användas som skolbibliotek. Det rummet Skolinspektionen förevisades omfattar idag skönlitteratur men inte facklitteratur, informationsteknik eller andra medier. Facklitteratur och skönlitteratur har hittills funnits i ett låst rum som lärare har tillträde till. Eleverna har idag inte tillgång till ett skolbibliotek som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av sin utbildning för att bidra till att nå målen för denna.

Mot bakgrunden av ovanstående bedömer Skolinspektionen att huvudmannen ska se till att utbildningskontrakt inom lärlingsutbildningen upprättas i enlighet med författningarnas krav. Huvudmannen ska även se till att alla elever på de nationella yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande i den omfattning som de ska ha. Vidare ska rektorn besluta om hur förläggning och fördelning av kurser till arbetsplatser över läsåren ska göras. Slutligen ska huvudmannen se till att skolans elever har tillgång till skolbibliotek i enlighet med skollagens syfte.

Författning

2 kap. 35-36 §§ skollagen

15 kap. 17 § skollagen

16 kap. 11 och 16 §§ skollagen

4 kap. 12 § gymnasieförordningen

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Annette Johnsson
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.